

MILNÍKY VÝVOJE VĚD O VÝCHOVĚ

MILESTONES IN THE DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL SCIENCES

Dopita Miroslav, Poláchová Vašátková Jana

Klíčová slova: vývoj, vědy o výchově, lídři, milníky

Key words: development, educational sciences, leaders, milestones

Vývoj věd o výchově u nás byl v posledních dekadách ovlivněn různými vlivy a faktory. Počátek těchto změn je možné identifikovat od poloviny 80. let a jejich projevy lze vysledovat z měnící se dikce článků publikovaných například v časopise *Pedagogika* (Váňová, 2000; Průcha, 2000). Následně změny souvisejí se změnou politické situace a i vzdělávací politiky (změny v legislativě i ve financování ovlivňující fungování vysokých škol i v procesech akreditace studijních programů, demografické změny atd.), tedy s procesy odehrávajícími se především na národní úrovni. Řada změn se ale odehrávala i na jednotlivých univerzitách, fakultách. Postupně dochází k rekonstituování věd o výchově skrze významná pracoviště a význačné osobnosti (Wallernstein, 1996), skrze jejich narace a metanarace (Lyotard, 1979).

Cílem příspěvku je interpretovat vývoj směřování věd o výchově po roce 1989 z pohledu lídrů věd o výchově v ČR, tedy těch, kteří zásadním způsobem ovlivňovali jejich vývoj.

Data byla sbírána s pomocí rozhovorů s lídry věd o výchově, tj. s osobnostmi české pedagogiky a andragogiky (kteří jsou v současné době profesory nebo docenty), které významně a různými způsoby ovlivnily vývoj těchto věd u nás v posledních desetiletích. Rozhovory zachycují, jak aktéři sami interpretují tento vývoj, proměnu pojetí akademické práce a rolí akademika působícího v těchto vědách.

Interpretace získaných dat umožňuje stanovit milníky vývoje věd o výchově a charakterizovat faktory zásadně ovlivňující jejich vývoj na makro i mikro úrovni.

Abstract: The aim of the paper is to interpret the development of educational sciences from the point of view of the leaders of education in the Czech Republic, i.e. those who fundamentally influenced their development after 1989. The data was collected by means of interviews with these actors and they capture how this development is being interpreted as well as the transformation of the concept

of academic work and the role of the academic in these sciences. The interpretation of the acquired data allows to set milestones of the development of the educational sciences and to characterize the factors that fundamentally influence their development on the macro micro level.

Literatura/References:

Dopita, M. & Poláchová Vašátková, J. (2017). *Institucionalizace české andragogiky a mezinárodní vědecký diskurz*. *Studia paedagogica*, 22(1), 37–54.

Průcha, J. (2005). *Česká pedagogická věda v současnosti: pokus o pozitivní reflexi stavu*. *Pedagogika*. 55 (3), 230–247.

Váňová, R. (2000). *Vědy o výchově na stránkách Pedagogiky*. *Pedagogika*. 50 (4), 313–339.